

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 71

Olsztyn, Niedziela 24 marca 1946 r.

Rok II

Z obrad Woj. Rady Narodowej

Zmiana przynależności partyjnej powoduje utratę mandatu

W piątek, dnia 22 bm., odbyło się kolejne plenarne posiedzenie Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej, na którym Prezydium Maz. WRN i poszczególne komisje złożyły sprawozdania z działalności w okresie od 1 bm. do 21 bm.

Sprawy porządkowe

Przewodniczący Prezydium WRN ob. Dura otworzył posiedzenie, stwierdzając ustawowe quorum przy obecności 46 radnych, po czym powołał nowych radnych ob. Siwińska i ob. Jeżewskiego do złożenia ślubowania. Następnie ob. Dura składa w imieniu Str. Lud. wniosek, dotyczący wykluczenia z Maz. WRN radnych: Jakubowskiej, Sobolewskiego i Górnickiego, którzy wystąpili ze Str. Lud. i przeszli do PSL.

Wniosek ob. Wacha o przeprowadzeniu głosowania tajnego zostaje uchwalony wymagającą liczbą głosów. Przew. Dura powołuje komisję skrutacyjną w składzie: ob. ob. Sowa, Wiesiołowski, Jagusiewicz.

Na plenum wywiązuje się dyskusja, czy radni Jakubowska, Sobolewski i Górnicki, jako zainteresowani mają prawo brać udział w głosowaniu. Poszczególni mówcy zajmują odmienne stanowiska.

W głosowaniu jawnym wniosek o dopuszczeniu radnych Jakubowskiej, Górnickiego i Sobolewskiego do głosowania upadł. Komisja skrutacyjna dokonuje przeliczenia ważnie oddanych głosów. W wyniku głosowania 29 głosów na 44 oddane padło za wykluczeniem obob. Jakubowskiej, Sobolewskiego i Górnickiego z Maz. WRN.

Następnie ob. Dura zgłasza kandydatury SL na miejsca opróżnione przez wykluczonych. Ob. ob. Szczypa i Szczepkowski są nieobecni, ślubowanie składa ob. Konwerska.

Plenum przyjmuje przez akklamację kandydaturę ob. Wilamowickiego na posła do KRN z powodu zrezygnowania PPS z mandatu ob. Bugajskiego na rzecz Str. Ludowego.

Sprawozdanie

Z ostatniego posiedzenia Ob. Korzeniewski przystępuje do odczytania protokołu z posiedzenia Maz. WRN z dnia 28. 2. br. po czym ob. Pietrzak-Pawłowski zwraca Prezydium uwagę na spóźnione zawiadomienia o posiedzeniu i domaga się, by wraz z zaproszeniem Prezydium

przesyłało porządek obrad w celu przygotowania się radnych do posiedzenia.

Protokół z ostatniego zebrania Rady zostaje przyjęty.

Uchwały plenum Maz. WRN Sprawozdanie z działalności Prezydium Maz. WRN za okres od 1. 2 do 21. 3. składa ob. Sokołowski

Prezydium Maz. WRN, wykonując uchwały plenum Rady z dnia 28. 2 wystąpiło do władz Centralnych w sprawie pozostawienia części zboża, przeznaczonego na wywiezienie z woj. olsztyńskiego, w celu zapobieżenia katastrofalnemu stanowi apro wizacji, w sprawie kredytów dla ludności miejscowej na podstawie całkowitego równouprawnienia z elementem napływowo-osiedleńczym, w sprawie utrzymania cen chleba kartkowego na dotychczasowym poziomie, nie obciążając jej kosztami transportu, w sprawie zaopatrzenia woj. olsztyńskiego w nasiona warzywne i zboża

w ilości ustalonej poprzednio, w sprawie utrzymania dotychczasowej ilości art. żywnościowych, przypadającej na kartki.

Poza tym zwrócono się do Min. Ziem. Odz. w sprawie utworzenia Biura Planowania Przestrzennego i wysłano memoriał do Biura Prezyd. KRN w sprawie poprawek linii granicznej polsko-radzieckiej.

Prezydium Maz. WRN przekazało woj. olsztyńskiemu dr. Robłowi sprawę nakładania obowiązku przymusowej pracy ludności w związku z roz wiezieniem zboża na terenie województwa.

Sprawa TZP

Prezydium Maz. WRN rozpatrywało również zarządzenie Tymcz. Zarz. Państw. w sprawie reiestracji mienia własnego i ponemieckiego. Ponieważ przedstawiciele TZP nie mogli wylegitymować się odpowiednimi pełnomocnictwami, Prezydium Maz. WRN uchwaliło zarządzenie anulowania

wac i podać uchwałę do publicznej wiadomości (patrz »Wiad. Mazurskie« Nr. 65 z d.n. 17 b. m.).

Na terenie województwa powstały Powiatowe Rady Narodowe w Szczytnie, Ostródzie i Miejska RN w Niborku. W najbliższym czasie powołane zostaną Pow. RN w Suszu i Jańsborku oraz Miejskie RN w Suszu, Hawie, Prabutach, Licbarku i Bartoszczykach.

Dotacje dla samorządów wyniosły 4,353,671 zł, z czego miasto Olsztyn otrzymało 1,103,000 zł.

Przed akcją siewną

Na konferencji w Min. Ziem. Odzyskanych w związku ze zbliżającą się akcją siewną, dyr. Leśniewski udzielił szczegółów, dotyczących pomocy władz centralnych dla naszego województwa.

Pod obsiew przewidziano 120 tys. ha, do zaorania których potrzeba 1200 traktorów. Obecnie posiadamy czynnych 958 traktorów. Koszt zaorania 1 ha wynosić będzie 515 zł, przy czym rolnicy otrzymają skrypty dłużne, płatne w ciągu jednego roku. Odczuwa się katastrofalny brak koni.

Min. Ziem. Odz. przydzieli 10,535 ton zbóż jarych i 200 ton nasion warzywnych. Ziarno importować będziemy częściowo z centralnej Polski i częściowo z terenów okupacji w Niemczech.

Sprawa ziemniaków nie została jeszcze ostatecznie rozstrzygnięta.

Rozdziałem zajmie się »Społem«. W najbliższym czasie ma ukazać się ustawa, normująca zagadnienie ogródków działkowych.

Wydatki i dochody

Ob. Sokołowski przechodzi następnie do sprawozdania budżetowego, wyliczając poszczególne pozycje dochodów i wydatków.

Wydatki, zwyczajne wynoszą 212,103 zł, wydatki rzeczowe — 100,425 zł, z czego wydatkowano na teatr im. St. Jaracza 30 tys. zł z prelimitowanej sumy 60 tys. zł na Akademię Prawno-Adminstr. 20 tys. zł, na Mistrzostwa Lekkoatletyczne Polski — 20 tys. zł.

(Dokroczenie na 2 str.)

Premiera w dniu dzisiejszym

Wczorajsza wichura, uszkadzając sieć elektryczną, pozbawiła teatr prądu, wskutek czego premierowe przedstawienie komedii »Moja siostra i ja« nie odbyło się.

Premiera tej komedii odbędzie się dziś na przedstawieniu popołudniowym, o godz. 15.30.

Bilety wykupione na wczorajszą premierę są ważne w dniu dzisiejszym, o godz. 15.30.

Min. Rzymowski wyjaśnia

W związku z komentarzami prasy krajowej i zagranicznej po ostatniej mowie min. Bevina w brytyjskiej Izbie Gmin — min. spraw zagranicznych W. Rzymowski udzielił wyjaśnień przedstawicielowi Polskiej Agencji Prasowej.

Min. Rzymowski oświadczył, że postanowienia konferencji Wielkiej Trójki w Jałcie dotyczyły wyłącznie utworzenia Rządu Jedności Narodowej, uznania go przez Sojuszników, stwierdzenia

konieczności przeprowadzenia w Polsce wyborów, oraz sprawy naszych granic wschodnich i zachodnich.

Natomiast z dokumentów konferencji w Jałcie wynika, że nikt nie został upoważniony do mieszania się w wewnętrzne sprawy Polski.

Na zakonenie min. Rzymowski wyraził zadowolenie z faktu zapowiedzianej przez min. Bevina likwidacji oddziałów polskich zagranicą.

Nastroje optymistyczne biora gore

Przed jutrzejszą sesją Rady Bezpieczeństwa

Nowy Jork, 24.3 (PAP). W siedzibie Rady Bezpieczeństwa czynione są ostatnie przygotowania przed jutrzejszą sesją. Sala obrad została wybita różowymi draperiami, które tłumią echo.

Tym razem przewodniczyć będzie delegat chiński dr. Wuo Tei Chi. W kołach delegatów górę biorą nastroje optymistyczne. Mówi się, że wniosek o odroczenie Rady nie miałby widoków powodzenia, ponieważ wśród delegatów panuje przekonanie, iż sprawa perska, która znajduje się na 3-im miejscu porządku obrad, będzie załatwiona pomyślnie.

Teheran, 24.3 (PAP) Premier perski Sultaneh przyjął na konferencji prasowej dziennikarzy, którym oświadczył, że toczące się bezpośrednio rokowania radziecko-perskie są na dobrej drodze.

Być może jeszcze przed sesją

Rady Bezpieczeństwa będzie ogłoszony specjalny komunikat w tej sprawie. Premier zaprzeczył równocześnie, jakoby na terenie Persji odbywały się ruchy wojsk radzieckich.

Nowy Jork, 24.3 (PAP). Ambasador perski w Waszyngtonie otrzymał telegraficzne polecenie, aby nie składał żadnych oficjalnych oświadczeń na Radzie Bezpieczeństwa bez porozumienia się z rządem w Teheranie.

Largo Caballero nie żyje

Paryż, 24.3 (PAP). Wczoraj zmarł w szpitalu po 2-miesięcznej chorobie Francisco Largo Caballero, czołowy bojownik demokratycznej Hiszpanii, wybitny działacz socjalistyczny.

Pogrzeb odbędzie się na koszt francuskich i hiszpańskich zw. zawodow.

Hoover u Papieża

Rzym, 24.3 (PAP), Bawiący w Rzymie b. prezydent Hoover został przyjęty na audiencji u Papieża. Potatym przeprowadził rozmowy z premierem włoskim de Gasparim.

Z obrad Woj. Rady Narodowej

Przyspieszy uwłaszczenie poniemieckiego mienia

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Przewodniczący Prezydium ob. Dura stawia wniosek o przesłanie sprawozdania do Komisji Kontroli Społecznej.

Dyskusja nad sprawozdaniem

Ob. Pietrzak-Pawłowski porusza sprawę TZP, podkreślając, że Urząd Likwidacyjny winien zachować ciągłość prac, korzystając z zestawień i obliczeń, poczynionych poprzednio przez TZP w celu uniknięcia zamieszania gospodarczego.

Następnie ob. Pietrzak-Pawłowski wyraża zdziwienie, że dotąd nie powołano Pow. RN w Reszlu, powiecie zaludnionym i zagospodarowanym, jak również stwierdza nieobecność na sali przedstawicieli powiatowych RN.

Ob. Pałucki żąda zajęcia wyraźnego stanowiska wobec dotychczasowej działalności TZP, która na Ziemiach Odzyskanych nie zdała egzaminu i przyczyniła się do wzbudzenia niepokojów wśród ludności, paraliżując normalną akcję osiedleńczą.

Ob. Pałucki stawia wniosek o zwrócenie się do KRN w sprawie wydania ustawy uwłaszczającej, na mocy której nieruchomości przekazane będą osiedleńcom w formie aktu kupna-sprzedaży, oraz w sprawie likwidacji agend niepotrzebnych.

Ob. Dura wyjaśnia, że TZP został od 1 marca zlikwidowany, a Urząd Likwidacyjny podlega obecnie województwu olsztyńskiemu, co wzmacnia kontrolę nad działalnością tego urzędu.

Odpowiadając ob. Pietrzak-Pawłowskiemu ob. Dura zaznacza, że intencją Maz. WRN jest jak najszybsze utworzenie Rad Powiatowych i Miejskich. Pewne niedociągnięcia będą w przyszłości skorygowane.

Komisja kontroli społecznej

Po przyjęciu sprawozdania ob. Sokolowskiego, plenum Maz. WRN, wysłuchuje sprawozdania ob. Stefaniaka z działalności Komisji Kontroli Społecznej.

Ob. Stefaniak ubolewa, że znikomy aparat kontroli nie pozwała na wniknięcie i dokładne rozpatrzenie wszelkich spraw i proponuje, by kluby polityczne delegowały swych przedstawicieli do komisji.

Komisja Kontroli Społecznej zwraca uwagę na dodatkowe karty żywnościowe dla ciężko pracujących, do których zaliczono jedynie: nauczycieli, pracowników leśnych i traktorzystów. Zarządzenie to krzywdzi inne grupy pracujących.

W sprawie TZP mówca zaznacza, że działalność tej instytucji ograniczyła się jedynie do wywiezienia z terenu województwa mienia państwowego.

W dyskusji nad sprawozdaniem uchwalono przekazać sprawę działalności TZP Prezydium Maz. WRN.

Komisja Prawno-Regulaminowa

W imieniu Komisji Prawno-Regulaminowej przemawia ob. Malinowski. Komisja ta zajmuje się kwestiami czysto prawnymi i czuwa nad tym, by uchwały i zarządzenia Maz. WRN były uzgodnione z prawem obowiązującym na terenie Rzplitej.

Komisja Prawno-Reg. przepracowała dwa wnioski woj. dr. Robla w

sprawie rozciągnięcia dekretu o gospodarce lokalami publicznymi na miasto Olsztyn i w sprawie doraznej kontroli kwaterekowo-mieszkaniowej urzędów i instytucji publicznych dla stwierdzenia, czy zajmowane przez nie lokale odpowiadają rozmiarom i zakresowi działania tych urzędów i instytucji oraz liczbie zatrudnionego personelu.

Oba wnioski zostają przyjęte przez plenum.

Następnie ob. Dura odczytuje wniosek złożony przez radnych Pałuckiego i Wiesiołowskiego, domagający się przeprowadzenia kontroli działalności TZP, zażądania od tej instytucji sprawozdania z działalności i zwrócenia się do KRN o przyspieszenie wydania ustawy uwłaszczającej.

Wniosek zostaje przyjęty i przekazany Prezydium.

Komisja gospodarcza

Sprawozdanie z działalności Komisji Gospodarczej składa ob. Korolewicz Wilamowski.

Niski stan wylesienia naszego województwa (19 proc.) zmusza do prowadzenia oszczędnej gospodarki drzewem. Drzewo jest podstawowym surowcem naszych terenów. Słuszny jest projekt zalesienia województwa do 25 proc. Należy poprzeć Dyr. Lasów w celu uzyskania odpowiednich kredytów i środków transportowych, które umożliwiłyby wywóz drzewa już ściętego.

Baczną uwagę należy zwrócić na

bogote złoża torfu, który powinien częściowo zastąpić drzewo.

Zagadnienie elektryfikacji posiada ogromne znaczenie dla odbudowy gospodarki i ożywienia przemysłu miejscowego. Elektrownia elblaska o wydajności 19 tys. kw stanowi 2/3 wszystkich czynnych siłowni. Pozbawione 3 powiatów zachodnich woj. olsztyńskiego jest tworem kaleczonym.

W związku z tym wysłano do KRN pismo w sprawie poprawek granicznych. Stawiając wniosek przesunięcia północnej granicy polsko-radzieckiej o 5 km i włączając do Polski Frydland z hydroelektrownią, która zaspokoi zapotrzebowanie północnych powiatów oraz węzły kolejowe i drogowe oderwane od swego naturalnego zaplecza.

Stan ochrony przeciwpożarowej jest niewystarczający. Ochotnicze Straże Pożarne w większości nie zadawalają. Urząd Wojewódzki opracowuje zarządzenie o obowiązkach należących do Straży Pożarnej.

Sprawa Ogródków działkowych jest tematem obrad z Izba Rolniczą, która przejęła agendy Komitetu Org.-Wykonawczego. Mówca zwraca uwagę na nadmierne wydatki personalne dotychczasowego Komitetu, które nie mogą być pokryte z funduszy Min. Ziemi Odzyskanych.

Sprawozdawca podkreśla brak Biura Planowania Przestrzennego, którego utworzenie było przewidziane w jak najkrótszym czasie.

W dyskusji ob. Wach domaga się przyspieszenia organizacji tego urzędu w celu uniknięcia improwizacji i skoordynowania działalności poszczególnych resortów odbudowy.

Sprawozdanie komisji gospodarczej zostaje przyjęte.

Następnie ob. Stefaniak składa w imieniu PPS wniosek, potępiający stanowisko Churchilla, o którym donieśliśmy w numerze wczorajszym.

Wnioski PURu

W imieniu PURu zabiera głos ob. Kulesza, który wskazuje na znaczenie akcji osiedleńczej dla rozwoju woj. Olsztyńskiego.

Na teren woj. Olsztyńskiego przybywa codziennie około 3 tys. repatriantów i 1500 sztuk inwentarza żywego. Trzeba zapewnić im dach nad głową. Sprawa osiedlenia wiąże się z ewakuacją Niemców.

Ob. Kulesza stawia wniosek, by Komitet Narodowościowy zakomunikował do 1 maja br. akcję przyznawania obywatelstwa polskiego ludności miejscowej. Dotychczasowy stan opodwojonych właścicieli budzi wielkie obawy i jest przyczyną zatargów między osiedleńcami a autochtonami.

Inne wnioski domagają się zwolnienia repatriantów od wszelkich opłat w ciągu pół roku od momentu objęcia gospodarstw, zezwolenie na zakup żywności w Polsce centralnej dla repatriantów, naprawy mostów na linii kolejowej Czerwonka - Zdobycha i na innych szlakach, ważnych dla ruchu osiedleńczego.

Wnioski przekazano do przeprowadzenia w komisjach.

Przewodniczący Prezydium ob. Dura przypomina, że dyskusja nad planem prac rządu na terenie województwa odbędzie się na najbliższym posiedzeniu i zamyka plenum Maz. WRN.

30-letni plan odbudowy polskiej sieci drogowej

Ministerstwo Komunikacji opracowuje program odbudowy polskiej sieci drogowej. Program odbudowy obliczony na 30 lat, przewiduje: w pierwszym dziesięcioleciu odbudowę nawierzchni drogowych i mostów, w drugim i trzecim dziesięcioleciu modernizację nawierzchni drogowych oraz konserwację dróg istniejących.

W okresie tym przewidziane jest również rozbudowanie istniejących już sieci drogowych oraz rozpoczęcie budowy autostrad.

Modernizacja nawierzchni drogowych obejmie przebudowę około 40 000 km dróg oraz około 25 000 km nowych dróg.

Katastrofalne trzęsienie ziemi w Japonii

Do Europy nadechodzą wiadomości o katastrofalnym wybuchu kilku wulkanów na wyspie Kiu Sziu, w południowej Japonii. Na miasto Kagoszima spływają gwałtownie wielkie potoki lawy.

Dotąd 6.000 ludzi poniosło śmierć, mimo, iż strumienie lawy dotarły tylko do krańców przedmieść. Miasto Kagoszima jest bezpośrednio zagrożone. Cały obszar miasta i okolic pokryty jest grubą warstwą popiołu. Prowadzi się energiczną akcję ewakuacji 180 tys. mieszkańców. (SAP).

Kobieta kapelanem

Brytyjskie Ministerstwo Lotnictwa poraz pierwszy mianowało kobietę kapelanem w lotnictwie królewskim.

W pierwszej kolejności do odbudowy przewidziane są trasy tranzytu między narodowego, linie krajowe ruchu dalekobieżnego, oraz trasy turystyczne, (SAP)

Nowy rekord w produkcji węgla

W lutym br. produkcja 80-ciu kopalni węgla w Polsce osiągnęła rekordową cyfrę 3.285.000 ton.

Udział kopalni poszczególnych rejonów zagłębia węglowego przedstawia się jak następuje:

Górny Śląsk (40 kopalni) — 1.800 000 ton, rejon opolski (16 kopalni) — 732 000 ton, Dąbrowa Górna (10 kopalni) — 362.000 ton, Dolny Śląsk (7 kop.) — 220.000 ton, inne kopalnie — 171.000 ton.

Zakaz sprzedaży towarów UNRRA

Min. Aprowizacji i Handlu przypomina, że wszystkie towary przywożone do Polski w ramach umów UNRRA, jak żywność, ołzież, obuwie itd., podlegają przepisom ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych.

Na mocy tej ustawy wszystkie artykuły UNRRA nie mogą być przedmiotem wolnego obrotu handlowego. Towary UNRRA mogą być sprzedawane wyłącznie w sklepach rozdzielczych i to tylko, jako zaopatrzenie kartkowe.

Za przekroczenie tej ustawy winni podlegają karze aresztu lub więzienia do lat 5-ciu.

Przegląd prasy

Na przednowku

Wchodzący w okres przednowki. Walka z widmem głodu prowadzona jest przy mobilizacji wszystkich sił i środków.

Ograniczenia w spożyciu oszczędna gospodarka znikomymi zapasami pozwolą nam przetrwać trudny okres do przyszłych zbiorów.

„Dziennik ludowy” zwraca uwagę społeczeństwa, że:

musi sobie zdać sprawę z tego, że zapasami żywności gospodarować najoszczędniej, zastępować chleb kartkami i jarzynami, nie nadużywać spożywania tłuszczów.

Zakazy i kary to jeszcze wszystko, społeczeństwo nasze dobrze się wyszkoliło, w czasie okupacji, w łamaniu ustaw i unikaniu kary, aby dzisiejsze zakazy mogły odnieść jakikolwiek skutek, jeżeli nastawimy się czynnie do przestrzegania ograniczeń wydanych tylko w społeczeństwie w interesie całego narodu.

Społeczeństwo nasze bardzo lubi jakichkolwiek zakazów, może powiedzieć, że warcholstwo mamy w krwi, musimy jednak tym razem zdobyć się na karność społeczną, rozumiejąc, że ograniczenia nadmiernej oszczędności dadzą całemu narodowi chleb codzienny i zapobiegną klęsce głodu.

D Z I E Ń
OLSZTYNA

Ubezpieczalnia Spol. ma klopoty

Brak lokali paralizuje prace i rozwoj

Repatrianci Jada

Przybył transport Nr. 4 repatriantów z Molodeczna (Biał. SSR) w składzie 57 wagonów. Przyjechało 566 osób wraz z inwentarzem żywym: 69 koni, 149 krów, 109 świń i 85 owiec.

Posiedzenie Miejskiej RN

We środę dn. 27 bm. o godz. 10 odbędzie się w sali konferencyjnej na Ratuszu posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej. Tematem obrad będą aktualne sprawy miasta.

„Sygnały historii”

Dzisiaj w sali Panstw. Gimn. przy ul. Mickiewicza znany publicysta polski, kierownik Inst. Bałtyckiego ob. Srocki wygłosi ciekawy odczyt „Ostrzegawcze sygnały historii”. Początek odczytu o 16.30. Wstęp wolny.

Oświetlenie brame miejska

Zwracamy uwagę czynników kompetentnych na konieczność oświetlenia bramy miejskiej u wylotu ul. Staromiejskiej.

Panują tam „egipskie ciemności”. Z jednej strony czyha na przechodniów żelazna bariera, z drugiej stare żelastwo i gruzy.

Przechodnie zmuszeni są przechodzić bramę jezdnią, wśród straszliwego błota. W tych warunkach o wypadek nie trudno. (per)

Dzis wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 15.30 komedia muzyczna „Caly dzien bez kłamstwa”.

O godz. 19 komedia muzyczna Bertra i Verneulle'a „Moja siostra i ja”.
Poniedziałek o godz. 19 „Moja siostra i ja”.

Kino „Polonia”

Film prod. ang. „Było ich dziewięciu”.

Kino „Mazur”

Film prod. rad. „Muzyka i miłość”.

Pięciu lekarzy domowych i 4 lekarzy specjalistów obsługuje Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie.

Lekarzy mogło być więcej — lecz, niestety, brakuje mieszkań — i to nie tylko dla lekarzy, lecz — co jeszcze ważniejsze — dla uruchomienia przychodni Ubezpieczalni Społecznej.

Oto, co słyszymy, udawszy się do Ubezpieczalni, aby zebrać garść danych o pracy tej tak bardzo potrzebnej Olsztynowi instytucji.

Czynione są wszelkie możliwe starania, aby zaradzić tym trudnościom lokalowym. Ambulatorium musi znajdować się w śródmieściu, aby umożliwić warstwowi pracowniczym korzystanie z jego usług.

Renty przejął wprawdzie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Ubezpieczalnia jednak załatwia na miejscu wszystkie czynności wstępne. Dotychczas przeprowadzono już 67 spraw tego rodzaju.

Ubezpieczalnia zorganizowała już część swoich placówek terenowych: są już w Szczytnie, Ostródzie, Liebarku i Rastemborku. Wkrótce powstanie oddział w Luczanach.

Lekarze naogół chętnie współpracują z Ubezpieczalniami, a praca ich daje już pozytywne wyniki.

Na terenie okręgu zarejestrowano 450 zakładów pracy i obecnie ponagla się pracodawców o dostarczenie t. zw. „wykazów stanu zatrud-

nienia”, które pozwolą na obciążenie pracodawcy opłatami za lecznictwo. W związku z tym działa już aparat kontrolny Ubezpieczalni, przeprowadzający kontrolę zgłoszeń.

W zakresie świadczeń Ubezpieczalni za miesiące ubiegłe — grudzień, styczeń i luty — wypłaciła kwotę 400.000. Ponadto pokrywa koszty leczenia szpitalnego i wypłaca zasiłki chorobowe.

W stadium przygotowawczym jest sprawa uruchomienia sanatoriów w woj. olsztyńskim.

Trudności mieszkaniowe Ubezpieczalni muszą być rozwiązane. Społeczeństwo zaś, w którym dotąd pokutuje zadawniona niechęć do „chorej kasy”, będzie miało wówczas okazję przekonać się, czy praca Ubezpieczalni odpowiedzialna zresztą i niełatwa, odpowiada istotnym, a tak olbrzymim potrzebom świata pracy w dziedzinie lecznictwa. J. W.

Czy złożyłeś ofiarę na POMOC ZIMOWĄ?

Inspekcja w terenie

Woj. dr. Robel lustruje starostwa powiatowe

W dniu 20 bm. wojewoda olsztyński dr. Z. Robel przeprowadził wraz z naczelnikami wydziałów fachowych Urzędu Wojewódzkiego lustrację Starostwa pow. w Żądźborku, oraz kontrolę referatu świadczeń rzeczowych Starostwa pow. reszelskiego.

W czasie lustracji starostw wojewoda odbył szereg rozmów z przedstawicielami władz administracyjnych, samorządowych, wojska, partii politycznych, związków zawodowych itd., interesując się życiem powiatów i wydając na miejscu właściwe zarządzenia.

W drodze ob. wojewoda zwrócił uwagę na stan konserwacji domu w Wartemborku, w którym urodził się wielki muzyk i kompozytor polski Feliks Nowowiejski. Wojewoda wydał na miejscu szczegółowe zarządzenia, mające na celu zabezpieczenie tej narodowej pamiątki.

Twoja gazeta to

„Wiadomości Mazurskie”

Czytaj je i popieraj

W najbliższym czasie spodziewane są dalsze wyjazdy kontrolne wojewody na teren województwa Olsztyńskiego.

Mala rzecz — a wstyd

Upiory niemieckizny strasza w Olsztynie

W dn. 15 bm. zamieściliśmy wiadomość, że na ul. Tunelowej (być może, że nazywa się obecnie inaczej — tego w Olsztynie nigdy nie jest się pewnym), tuż przy wiadukcie kolejowym, wisi nad linią tramwajową (kierunek nad Długie Jezioro) nieuszkodzony, jak się okazało, sygnał świetlny.

Donosiliśmy wówczas, że sygnał ten z niewyjaśnionych powodów został włączony do sieci i jarzy się wieczorami jaskrawym, czerwonym napisem: „Strassenbahn kommt”.

Po naszej notatce światło sygnałowe — prawdopodobnie przypadkiem — zgasło.

I oto od 3 dni licznych przechodniów tej ruchliwej arterii znów straszy upiór niemieckizny, uosobiony w jaskrawym czerwonym napisie.

Z faktu tego wyciągamy dwa wnioski: pozytywny — że odbudowująca się linia tramwajowa posiada konieczną w tym punkcie nieuszkodzoną sygnalizację świetlną, która przy zmianie napisu może nadal służyć Olsztynowi.

I drugi wniosek — negatywny, że czynnik miarodajny zbyt mało zwracając uwagi na głosy prasy, tylko tym bowiem można sobie tłumaczyć niezrozumiałą tolerancję dla faktu, który obraża naszą godność narodową

W walce ze spekulacją i wywozem

Skup zboża po cenach wolnorynkowych

Wszystkie placówki „Społem” na terenie naszego województwa przystępują do skupu zboża po cenach wolnorynkowych.

Akcja ta ma na celu przede wszystkim zahamowanie wywozu ziarna chlebowego z naszego terenu do województw centralnych, gdzie cena zboża jest znacznie wyższa. Poza tym, dzięki skupieniu większych zapasów zboża w rękach spółdzielni, będzie można skuteczniej zwalczać spekulację, dyktując zdrowe ceny rynkowe chleba.

Zboże skupywane obecnie po cenach wolnorynkowych, będzie maga-

zynowane we młynach i składnicach „Społem”, a w odpowiednim czasie będzie rozprowadzane w teren na potrzeby aprowizacji.

Akcja zbożowa „Społem” winna się spotkać z należytym zrozumieniem ze strony rolników, którzy sprzedając zbywające im zboże spółdzielni, otrzymują taką samą cenę, jak od prywatnych kupców, jednocześnie przyczyniając się do zahamowania wywozu zboża z naszego terenu i do ustalenia zdrowych cen rynkowych chleba, co leży w interesie całej ludności pracującej. (s)

Robotnicy budowlani organizują się

Z inicjatywy OKZZ i przy udziale Rady Zakładowej SPB odbyło się w Olsztynie zebranie około 200 robotników, zatrudnionych w tym przedsiębiorstwie.

Omówiono i uzgodniono z obecną na zebraniu dyrekcją sprawy plac, aprowizacji, stołówek robotniczej oraz współpracy Rady Zakładowej z kierownictwem przedsiębiorstwa.

Na wniosek przewodniczącego O.K. Z.Z. ob. Frolewicz robotnicy powzięli jednomyślną uchwałę powołującą do życia Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego, do którego mają przystąpić wszyscy pracownicy SPB.

Wybrano również zarząd tego związku, który rozpoczął już prace organizacyjne.

PANSTWOWA CENTRALA HANDLOWA

Centrala w Warszawie, Hotel Bristol

Oddziały:

Warszawa, Gdansk, (Sopot), Szczecin, Bydgoszcz, Poznan, Lodz, Wroclaw, Katowice, Krakow, Kielce, Lublin.

Agentury

w miastach powiatowych.

Dostarcza

kupcom:

Cukier — sól — drożdże — makaron soki — wina — cukierki — marmelady pierniki — ocet i inne artykuły spożywcze.

Materiały włókiennicze — wyroby żelazne — przedmioty gospodarstwa domowego — zapalki i inne artykuły przemysł.

Sprzedaje:

Towary z remanentów poniemieckich z pierwszeństwem dla kupców na Ziemiach Odzyskanych.

Zaopatruje:

Konsumy, zrzeszenia i stołówki pracownicze. (343)

Ratujmy dzieci Mazurów i Warmiaków

Godna uznania iniejątywa starostwa w Biskupcu

Trudności aprowizacyjne naszego województwa, katastrofalny brak warzyw i witamin odbijają się w sposób niszczący na zdrowiu dzieci Mazurów i Warmiaków. Starsi dają sobie jakoś radę, dzieci natomiast głodują i marnieją na skutek niedostatecznego odżywiania.

Dotychczas zrobiło się już wiele dla polskiej ludności miejscowej. Wprowadza się przydziały żywności. Apropowizacyjna i gospodarcza opieka nad Warmiakami i Mazurami wyraziła się w postaci kartek żywnościowych pierwszej kategorii. Formy pomocy społecznej stają się z każdym dniem wyraźniejsze i obfitsze. Struktura tej pomocy widocznie jest jednak bardzo skomplikowana, skoro zachodzą wypadki... głodu.

A oto fakty. W ubiegłym tygodniu komisja sanitarna z Biskupca stwierdziła w powiecie wielokrotne wypadki głodu. Zaalarmowane tym władze powiatowe zorganizowały natchmiastową pomoc.

Ludności miejscowej w zagrożonym terenie rozdano zboże, dzieciom rozdziela się mleko, preparaty witaminowe, środki odżywcze. Starostwo uruchomiło kuchnię, rozdając obiady w sposób dorazny i bezpośredni. Szczególną opiekę roztacza się nad dziećmi, u których stwierdzono wycieńczenie i osłabienie. Szkorbut szerzy się nagminnie.

Kompletny brak warzyw utrudnia w dużym stopniu pomoc władz. Warzywa, znajdujące się w sprzedaży

ZAKŁAD INTROLIGATORSKI

J. Rymkiewicz

OLSZTYN, Sw. Barbary 5,

(naprzeciw kości. Sw. Jakuba)

wykonuje wszelkie roboty wcho-

dzące w zakres introligatorstwa



SLUCHAMY RADIA

WARSZAWA I
na fali 395,8 mtr.

Poniedziałek, 25 bm. — 5,57 Pieśń i sygnał czasu, 6,15 muzyka poranna, 6,45 dziennik, 7,10 gimnastyka, 7,20 muzyka lekka, 7,45 dziennik, 7,50 muzyka lekka, 8,45 skrzynka poszukiwania, 12,20 muzyka, 12,50 muzyka, 14,00 audycja polit.-inform., 14,40 audycja dla byłych żołnierzy, 15,10 skrzynka poszukiwania, 16,00 audycja słowno-muzyczna dla dzieci, 16,20 muzyka, 16,40 aud. dla młodz., 16,55 kwadrans poetycki, 17,10 muzyka, 17,55 audycja wojskowa, 18,10 muzyka, 18,30 nauka przed mikrof., 19,00 Muzyka, 19,30 Audycja polit.-informacyjna, 20,00 muzyka, 20,45 słuchowisko z Krakowa, 21,00 aud. dla Polaków zagran., 21,30 skrzynka poszukiwania, 22,00 koncert z Katowic, 22,30 muzyka, 23,00 audycja polit.-inform., 23,25 program na jutro, 23,25 program na jutro, 23,35 skrzynka poszukiwania, 23,55 hymn.

są zbyt drogie na ubogą kieszeń Warmiaka czy Mazura.

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Biskupcu już dwa tygodnie temu zamówiła w centralnej Polsce wagon warzyw, pragnąc je rzucić na rynek miejscowy i w ten sposób wpłynąć na obniżenie cen.

Pomoc udzielona ludności miejscowej przez Starostwo w Biskupcu była aktem i ludzkim i pięknym.

Warto jednak pomyśleć nad zorganizowaniem pomocy nie doraźnej, lecz stałej. Warto otoczyć Warmia-

Cenne dokumenty powróciły

Przywieziono do Warszawy odnalezione w Wiedniu 4 tys. kg dokumentów, dotyczących spraw niemieckich przesiedleńców na nasze tereny w okresie okupacji.

Wśród dokumentów znajdują się również wypisy z ksiąg hipotecznych i akta w sprawie polskich rolników, którym odebrano gospodarstwa i których zamordowano, bądź też wywieziono na roboty.

Przybory szewskie **KAMASZNIK** Olsztyn, Rafuszowa 7

S P O L K A

Techniczno-Budowlana

„OLSZTYN”

wykonuje wszelkie remonty domów,

roboty budowlane i instalacyjne.

We własnych warsztatach stolarskich

meble biurowe

stolarke budowlana

łodzie, kajaki

oraz inne

roboty stolarskie

Zarząd:

Olsztyn, 1 go Maja 6 Tel. 93.

Warsztaty stolarskie:

Okolna 8 Telefon 119

(374-3)

Ogłoszenie

Wojewódzki Urząd Ziemski w Olsztynie ul. Partyzantów (Dworcowa) 73, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie wjazdu do garaży przy ul. Kopernika 44.

Kosztorys (ślepy) wraz z projektem można oglądać w Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim w godzinach od 8-ej do 10-ej w pokoju Oddziału Gospodarczego — parter.

Oferty w zalakowanych kopertach z podaniem cen jednostkowych w/g kosztorysu i cen ogólnych, należy składać do Woj. Urz. Ziemskiego najpóźniej do dnia 26 marca b. r. godz. 11-ta, w którym to czasie nastąpi otwarcie ofert.

Wojewódzki Urząd Ziemski zastrzega sobie prawo wyboru przedsiębiorstwa bez względu na cenę, lub uznania, że przetarg nie dał wyniku. (332-3)

ków i Mazurów opieką taką, jaką otacza się wszystkich innych Polaków. Karmić ich nie słowem, lecz chlebem.

Ludność miejscowa nie potrafi żyć z szabru, jest niezaradna i uczciwa. O ile sprzedaje cośkolwiek — to po to, aby kupić kartofli, chleba, czy kawałek słoniny. Lecz i te ubogie zasoby skoncują się kiedyś. Dlatego musimy pomyśleć o nich. Jest to naszym obowiązkiem. Warmiacy i Mazurzy zasłużyli sobie w pełni na naszą pomoc i opiekę.

A przede wszystkim dziś — w Tygodniu Młodzieży — pomyślmy o losie tysięcy polskich dzieci miejscowego pochodzenia, Z. M.

KOMUNIKAT IZBY RZEMIESLNICZEJ W OLSZTYNIE

W najbliższym czasie Izba Rzemieślnicza w Olsztynie otwiera Kursy Dokształcające dla rzemieślników. — Zapisy przyjmuje kancelaria Izby codziennie prócz sobót w godz. 9—12.

Egzaminy mistrzowskie i czeladnicze rozpoczęły się w Izbie. Z uwagi na duży napływ kandydatów, termin składania podań o dopuszczenie do egzaminów ustalono do dnia 10.IV. br.

Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego m. Olsztyna wyznaczył termin odbioru kart rzemieślniczych do dnia 1. kwietnia br. Do tym terminie będą stosowane sankcje administracyjne. (376)

Przetarg nieograniczony

Okręgowy Zarząd Kin w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na odbudowę zniszczonych budynków, w zakres czego wchodzi roboty: mularskie, stolarskie, ciesielskie i szklarskie.

Składanie ofert na całokształt robót w oddzielnych zapieczętowanych kopertach.

Słpe kosztorysy i plany oraz udzielanie bliższych informacji w lokalu Okręgowego Zarządu Kin w Olsztynie, ul. Marsz. Stalina 1.

Termin rozpoczęcia przetargu dnia 25 marca tb. o godz. 12 w Okręgowym Zarządzie Kin, który zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta oraz prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. (380)

OGLOSZENIA

DROBNE

IZBA Rzemieślnicza w Olsztynie zawiadamia, że wszelkie podania o przydział mieszkania dla rzemieślników winny być opinowane przez Izbę Rzemieślniczą. (378)

UNIEWAZNIAM skradzione tymczasowe zaświadczenie pochodzenia polskiego, wydane przez gminę Klebark Wielki w czerwcu 1945 r. na nazwisko Wieczorek Agnieszka. (377)

UNIEWAZNIAM skradzioną kartę ewakuacyjną Nr. 4357, wydaną przez PUR w Kołopolu na nazwisko Jasik Agnieszka urodz. 17. VIII. 1910 r. w Zwoli. pow. Kozienice. (376)

Migawki

Kolej na kolei

Zbierało się na to już oddawna, zwłaszcza, że sprawy kolejowe nie są mi obce.

Nie odczuwałem wprawdzie zbyt wielkiej przyjemności w podróżowaniu (miejsce „wiszących“ jest stanowczo za mało), ale jako uświadomiony obywatel, płaciłem stale za bilet i z podniesionym czołem przechodziłem mimo kolorowych afiszów, apełujących do sumienia i kieszeni mniej uświadomionych.

Ostatnio przeprowadziłem forsowny trening błotno-wodny przed dworcem kolejowym.

Z wyników nie byłem zadowolony, jak i większość pacjentów PKP. Dopinguwałem mnie jedynie radosny śmiech, dochodzący z okien pewnego gabinetu Dyrekcji Kolei oraz zakłady czynione podobno przez ojców miast „przewróci się, czy nie przewróci”.

Przewróciłem się. Trzy razy. Śmiech jest oznaką zdrowia i pogody ducha. Nie czynię z tego powodu nikomu zarzutów, tym bardziej, że rodzajowe scenki w bloku przed dworcem mogłyby rozjaśnić oblicze nawet tak ponurej i n. a. łomównej instytucji, jak „Film Polski”.

Ciekawi mnie jednak pewien drobny błąd.

Byłem zawsze słaby w rachunkach i trycyfrowe liczby budziły we mnie nieodparty lęk. Do dziś dnia potrafię zliczyć jedynie do 10, a nawet gdy zdejmę buty za ledwie dociagam do 20.

Trudno mi tedy pojąć, że według pomiarów kolejowych z Luczan do Warszawy Wilenskiej jest dalej, niż z Warszawy Wil. do Luczan, chociaż w obu wypadkach jechałem przez Olsztyn, Nibork, Działdowo, Mławę i t. d.

Właściwie parę kilometrów nie gra roli. Bywają szlaki uciążliwe, pod górę — takie chyba liczone są z d. kładką. Bywa, że gwałtowna wichura obali kilka słupów kilometrowych wówczas droga staje się oczywiście krótsza, ale w przypadku, który cytuję, chodzi o 01 klm różnicy.

Daleka jest droga do źródeł prawdy i niezbadane bywają kalkulacje taryfy kolejowej.

Być może, że 336 klm z Warszawy do Luczan przyczynia się do przyciągnięcia ludności stolicy na nasze tereny, podczas gdy 437 klm z Luczan do Warszawy działa hamująco na odpływ osiedleńców.

Być może, *Dziękuję*

Echo

Ostatnie migawki wywołały, jak zwykle, rozgłośnie echo, które tym razem zmaterializowało się w postaci nadesłanej nam fraszki, którą z przyjemnością zamieszczamy:

Gdy w Małej Orkiestrze trąba gra
Každy Olsztyniak radość ma,
Zaś gdy w Migawce trąba dmie
Konby się uśmieł — lecz my nie
Oczywiście nie wiemy, kto jest
autorem fraszki. Tym niemniej możemy stwierdzić, że przysłowiowo jest trudno konia pobudzić do śmiechu — wynikałoby więc, że autor posiada jeszcze mniej poczucia humoru.

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. sw. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMBRATA MIESIĘCZNA. 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.